

Οι επανάστασεις, λένε, βγάζουν πάντα τον ΕΝΑ που χρειάζεται για τις δύσκολες περιστάσεις. Μά οι σωστές επανάστασεις. 'Η δική μας είναι μισή επανάσταση, και σά μισή, δέν μπορούσε παρά κ' όλκ της νά'ναι μισή. Και οι πράξεις της και οι άνθρωποι της.

Και με μισά πράματα και με μισούς ανθρώπους κανένα έθνος ίσαμε σήμερα δέν πρόκοψε.

*

ΩΣΤΟΣΟ ως έχουμε υπομονή, μάς λένε. 'Αμα τελιώσει ή Βουλή, όλα θα κανονιστούν. Γιατί, λένε, από τότε θάρρηνόσει και το γενικό ξεκαθάρισμα.

'Ας τελιώσει λοιπόν και ή Βουλή! 'Ο Θεός νά δώσει μοναχά μήπως μάς πούν και τότε πώς πρέπει νά κητερέψουμε νάρθει ή καινούρια πάλι Βουλή για νά μπούν τά πράματα στη θέση τους.

Φοβούμαστε μήπως σάν τά μωρά τά παιδιά μάς τά πάνε κ' έμα; όλο μ' αναβολές και ταξίματα.

*

ΣΤΗΝ 'Αρχαιολογική 'Εταιρία βγήκε ο Καβαδίας και μπήκε ο Μιστριώτης. 'Έργο του «Στ. Συνδέσμου» το πρώτο έργο της καμαρωμένης 'Εταιρίας το δεύτερο 'Αφού υπάρχει «'Ανάγκη ειλικρινείας», ζς το πούμα κ' έμεις, χωρίς νά τά ξεροματσάμε, πώς προτιμώτερο εΐτανε νά μείνουμε χίλιοι Καβαδίες μέσα στο Συβούλιο της 'Αρχαιολογικής 'Εταιρίας παρά νά μπει ένας Μιστριώτης.

Μά τó ξεχάσαμε. Μόλις θημποφάνηκε ή 'Επανάσταση, ο Μιστριώτης, σάν τετραπέρατος Ρωμιάς, φέρεσε τον κόκκινο σκούφο και πήγε πλάι της ζητώντας και λόγου του ανόρθωση!

Π. Σ. ΔΕΛΤΑ

ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

—ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ (με εικόνες του κ. Ν. Λύτρα).

—Η ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΑΣ (με εικόνες της Κας Σοφίας Λασκαριδής).

Τυπώθηκε στη Λόντρα, σε διαλεχτό χαρτί και είναι καλλιτεχνικά δεμένο.

Πουλιέται στο βιβλιοπωλείο της 'Εστίας δρ. 3,50.

γόντανε τά βήματά της μέσα στα παχιά χαλιά, άθόρυβα, σά μέσα σε ύνειρο!) και πώς μπόρεσε και κρατήθηκε όρθή, όταν σε λίγη ώρα παραμέρισε τή βαριά βελουδένια κουρτίνα της πόρτας και μπήκε μέσα χλωμή και άγέλαστη ή Νόρα και τής εΐπε με τήν άκρη των χειλιών της :

— Τί θέλετε ;

Τί θέλει ; Τί θέλει ; 'Όλα τά λόγια που εΐχε στο νού της νά πεί, χαθήκανε. Τά μηλίγγια της χτυπούσανε δυνατά κ' άκουε τις φλέβες της άπάνω της νά φουσκώνουν και νά βγγούνε και 'ά θένε νά σπάσουν. Τί θέλει ; Τί θέλει ; Θε μου, πρέπει ν' άπαντήσει, τά δευτερόλεπτα περνούσανε άργά σάν ώρες άποπάνω της κ' ένοιωθε πώς πρέπει νά βιαστεί, νά μαζέψει τó νού της και ν' άνοΐξει τó στόμα.

— Τί θέλετε ;

Ξανάπε ή Νόρα, πιο δυνατά τώρα.

'Η Χρυσούλα άνατινάχτηκε τρομαγμένη. Πούος μίλησε ; Πού βρισκότανε ; Τή ρωτούσανε τί θέλει ! Τί νά πεί ; Μάζεψε όλη τή δύναμή της, τó μνημονικό της τεντώθηκε μέχρι πόνου, όλη τή ζωινή της άνοτη που της άπόμεινε ακόμα, τήνε σνάξε άπάνω στα χείλια της ; και κουνηθήκανε κ' εΐπαν :

ΣΠΗΛΙΟΣ ΠΑΣΑΓΙΑΝΝΗΣ

ΤΟΥ ΠΟΙΗΤΗ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ

[Στή Ζάκνθο πέθανε τήν προπερασμένη βδομάδα ο ποιητής κ' αγαπημένος φίλος και συνεργάτης μας Σπήλιος Πασαγιάννης. Για τον ποιητή πούγραφε τους «'Αντίλαλους» — τά γιομάτα ποΐηση κ' όμορφιά τραγούδια — και τις Μανιάτικες «Κουβέντες» στο Νουμά — που ή καθεμιά τους είναι και μιá ολοζώντανη τραγωδία — θά γράψει σε κατοπινά του φύλλα ο «Νουμάς», δίνοντας τó χαρακτηρισμό του κ' αναλύοντας τó έργο του. Σήμερα δημοσιεύουμε μοναχά τήν εικόνα του και τóμορφο άοδρο πούγραφε για τó θάνατό του στήν «'Ακρόπολη» της Κερκυρας δ κ. Σταμ. Σταματίου.]

'Από τή Ζάκνθο μάς άνηγγέλη ένός ποιητή ο θάνατος. Του Σπήλιου Πασαγιάννη. Οι λίγαι έκλεκτοι που παρακολουθούν τή Νεοελληνική φιλολογία, θά τέν ένθουμούνται άλησημένα βεβαίως. Εΐταν έννας ποιητής που σάρπισε τά διαμάντια της ψυχής του, τά άτίμητα, έδω κ' έκει, σε περιδικά και σε έφημερίδες. 'Ο «Νουμάς» πρδ πάντων, τó μόνο φιλολογικό περιοδικό που έχει ή 'Ελλάδα, είναι καταστόλιστος από τού μακαρίτη ποιητή τά έργα τά αίματοστάλαχτα. Τά λέω αίματοστάλαχτα γιατί

'Ο 'Ορέστης... ο 'Ορέστης πεθαίνει... Και μ' έστειλε να σά; παρακλέσω νάρθειτε... μιá στιγμή μόνο... Και φεύγετε πάλι... 'Ελατε...

Κρατήθηκε από τή ράχη μιας πολυθρόνας κ' ελεγε : «Θέ μου ! νά μήν πείσω ! νά μήν πείσω ! Ζαλιζόμαι !»

— Σας έστειλε ο 'Ορέστης ;

Τά μάτια της μεσοκλειστήκανε και κυτάζαν τή Χρυσούλα.

Κι αυτή έσκυψε τυλιγμένη σφιχτά ώ; εΐτανε μέσα στη μπλάθη σάρκα κ' εΐπε :

— Ναι, ναι... Εΐμαι ή ύπερέτριά του...

Τίποτ' άλλο δέν εΐπανε. Κατέβηκαν μαζί κ' οι δυό τις σκάλες — πώς τής φάνηκε πάλι τώρα που περπατούσε άπάνω στα χιλιά και δέν άκουγότανε θόρυβος, πώς τής φάνηκε πώς έβλεπε ύνειρα και παραγοριόταν κ' ελεγε : Θά ζυπνήσω... θά ζυπνήσω... και κατέβηκε ήτυχ ητσι και παραγορημένη. Τά αυτοκίνητο τις περιμένε στήν όζώπορτα κ' ή Χρυσούλα βοήθησε τή Νόρα ν' άνεβεί και κάθισε άπέναντί της. Και τήν κύταξε. Πόσο εΐτανε όμορφη ! Εΐχε τήν έκφυλη χάρη που έχουν στίς κουρασμένες ψυχές τά χείλια τά πολυφιλημένα και τά μάτια τά πολύξερα και τά χυνοπωρικμένα, ώριμα κορμιά.

ήσαν ένα κομμάτι ζωής, που τήν άφαιρούσε ο δύστυχος νέος, από τόν έαυτό του, για νά τήν προσφέρη στο κοινό και τήν ιδέα. 'Ετσι είναι οι ποιητές οι εύσυνείδητοι.

'Η βραχεία έπιστολή, που τó θάνατό του μάς άνάγγειλε σά γαλαζοφορεμένος άγγελος λυπηρού άγγέλματος, μάς λέει, ότι ο ποιητής άπέθανε σάν ποιητής που εΐτανε και σάν ποιητής ένταφιάσθη.

'Επέθανε, μάς λέει ή έπιστολή, άπάνω σ' ένα όλοφώτεινο 'Ακρωτήρι, άγναντεύοντας τó λόφο του Στράνη, από όπου ο Σολωμός μας έτραγουδισε τήν όμορφιά και τήν έλευθερία. Νικημένος, έξακολουθεί ή έπιστολή, σ' έναν άγώνα μαρτυρικό με τή Μοΐρα του, γλυκός και μεγάλόψυχος έως τήν τελευταία του στιγμή.

Λίγαι βροκίφ συνοδέγαλαν στο άπόμερο ξόδι του, τόν ώρατο τραγουδιστή...

Αυτός είναι ο θάνατος και τέτοια εΐταν ή ζωή ένός τραγουδιστή. 'Η ποΐηση που δίπλα του παράστεκε τού έγλύκανε τις τελευταίες του στιγμές και τότε συνώδευσε έως τόν τάφο τόν άχέρταστο !..

Αυτό είναι τó πάν για έναν ποιητή, ίσως όμως και ή άπόλυτη εύδαιμονία για έναν άληθινό τοιούτον

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ

ΑΠ' ΑΦΟΡΜΗ

ΕΝΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΣΤΟ ΒΕΛΙΓΡΑΔΙ

'Ο Μήτσος Χατζόπουλος από τó Βερολίνο τηλεγράφησε πριν λίγες μέρες, πώς στο Βελιγράδι θά γίνη τά Χριστούγεννα Συνέδριο σοσιαλιστικό από Βουλγάρους, Σέρβους κ' άποδέλοιπους Νοτιοσλαύους κ' από Τούρκους και πώς θά συζητηθή σ' αυτό τó πώς μπορεί για νά λυθή τó Βαλκανικό ζήτημα σύμφωνα με τις άρχές του Σοσιαλισμού.

Δέν ξέρω αν ή εΐδηση είναι ή όχι βάσιμη. 'Αν είναι, κ' θ δέν πρόκειται για ζήτημα οίκογενειακό των Σλαύων — και δέ θά πρόκειται για τέτοιο, άφού παρουσιάζονται άνάμεσα κ' Τούρκοι —, έπορω πολύ μη βλέποντας ότι θά λάβουν μέρος στο συνέδριο κ' 'Ελληνες αντιπρόσωποι. Είναι κ' ο 'Ελληνας Βαλκανικός λαός κ' ένδιαφέρουνται για τή συζήτηση που είναι για νά γίνη ή όχι ; Δέν τó πιστεύω οι όργανωτές του Συνέδριου νάχουνε τόση κδιαντροπία, που νά μάς σβίσανε από τó χαρτί

Θέ μου ! πόσες φορές θά φίλησε τά χείλια της ο 'Ορέστης και τά χέρια και τó λαιμό. Δέν έβλεπε πια. Μιά θολή σκία από δάκρια της σκίασε τά μάτια. 'Αποσύρθηκε στή γωνιά και κρατούσε τά γόνατά της — πόσο τó εΐχε συνηθίσει αυτό τó κίνημα ή δύστυχη Χρυσούλα ! κρατούσε τά γόνατά της για νά μήν τρέμουν.

Και προσπαθούσε νά συνέλθει. Πώς θά τού φαινότανε ή έπληξη αυτή του 'Ορέστη ! Πώς θά μπει μέσα στο γραφείο του και θά τού πεί : «'Η 'Αλλη είναι άπόξω απ' τήν πόρτα και σε περιμένει». Κι αυτή δέ θά σταθεί νά τής δώσει άπάντηση, μά θά φύγει γρήγορα γρήγορα, θά κατεβεί στο δρόμο, θά τρέξει σε κανένα κήπο, σε κανένα μπαγκάκι και ν' άποξημερωθεί. Και τó πρσι σά γυρίσει — 'Ω ! πώς θά σκιάσει τά μάτια της νά δει τίν 'Ορέστη ! 'Αν είναι χλωμός και λυπημένος, μπορεί νά μήν πεθάνει, βλέποντας τανε. Μ' αν είναι χαρούμενος ; 'Ω Θάνατε ! Θάνατε ! Και θά μπει αυτή μέσα και θά διορθώσει τó κρεβάτι που θάκει άνω κάτω, θά πλύνει τó λαβωμαίο, θά διορθώσει τις πολυθρόνες, τó χαλί. τις κουρτίνες. Και θ' άνοΐξει τó παραθυρο γιατί θά τήν πνίγει ή μυρωδιά της βιολέτας.